

ใบความรู้ เรื่อง โคลงสุภาชิตนฤทมนการ

รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

โคลงสุภาชิตนฤทมนการ

กิจ ๑๐ ประการ ที่ผู้ประพद्यังไม่เคยเสียใจ

โคลงสุภาชิตนฤทมนการ คือ เทศนาโวหาร เป็นคำสอน ซึ่งมีอยู่ ๒ แนวทาง คือ

๑. สอนให้ปฏิบัติในสิ่งที่ดี
๒. สอนให้ละเว้นสิ่งที่ไม่ดี

นฤทมนการ แปลว่า ไม่มีอาการเสียใจ

นฤ คือ ปราศจาก ทุมน = ทู + มน ทู แปลว่า ไม่ดี มน แปลว่า ใจ อาการ คือ สภาพกิริยา
(นฤ + ทู + มน + อาการ)

โคลงสุภาชิตนฤทมนการมีบทนำ ๑ บท เนื้อเรื่อง ๑๐ บท และบทสรุป ๑ บท บทนำกล่าวได้ว่า ผู้รู้ได้ไตร่ตรองแล้วจึงกล่าวคำสอนเป็นแนวทางที่ควรประพฤติ ๑๐ ประการ ชื่อว่า ทศนฤทมนการ หมายถึง กิจ ๑๐ ประการที่ผู้ประพद्यังไม่เคยเสียใจ ส่วนบทสรุปแนะนำว่า แนวทาง ๑๐ ประการนี้ ทุกคนควรรู้จักพิจารณา ถึงแม้จะประพद्यังตามไม่ได้ครบถ้วน แต่ทำได้บ้างก็ยังมี

ที่มาและความสำคัญ

บทประพันธ์นี้เป็นพระราชนิพนธ์พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๕) ซึ่งทรงได้พระราชนิพนธ์แปลมาจากสุภาชิตภาษาอังกฤษ มาเป็นโคลงสี่สุภาพ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๒๓ โคลงสุภาชิตนฤทมนการ เป็นคำประพันธ์ที่มีความสำคัญและคุณค่ายิ่ง เนื้อความ สอนและเตือนใจคน โดยสอนให้ไตร่ตรองให้รอบคอบก่อนจะพูดหรือทำอะไร เพราะ เมื่อตัดสินใจพูดหรือทำอะไรสิ่งหนึ่งลงไปแล้วเกิดผลเสีย ทำให้อยากจะเรียกคำพูดหรือเก็บเอาการกระทำนั้นคืนมา แต่ก็สายไปเสียแล้ว ไม่อาจแก้ไขอะไรได้แล้ว

วัตถุประสงค์ในการประพันธ์

โคลงสุภาชิตนฤทมนการ มีจุดประสงค์ในการแต่งเพื่อต้องการจะอธิบายสุภาชิตที่เกี่ยวกับนามธรรมซึ่งเป็นเรื่องใกล้ตัวที่เกี่ยวข้องกับคนทุกคน ทุกฐานะ ทุกอาชีพได้นำไปเป็นเครื่องโน้มนำให้ประพฤติชอบอย่างผู้มีสติและมีความปลอดภัยในชีวิต โดยแนะนำ ทั้งทางด้านมโนกรรม (การคิด) วจกรรม (การพูด) และกายกรรม (การกระทำ) ซึ่งครอบคลุม และเหมาะสมที่จะเป็นเกราะป้องกันผู้ประพद्यังมิให้ต้องเสียใจ เพราะสิ่งที่ตนคิด พูด และ กระทำ

กิจ ๑๐ ประการ ที่ผู้ประพद्यังไม่เคยเสียใจ

๑. เพราะความดีทั่วไป
๒. เพราะไม่พูดร้ายต่อใครเลย
๓. เพราะถามฟังความก่อนตัดสินใจ
๔. เพราะคิดเสียก่อนจึงพูด
๕. เพราะอดพูดในเวลาโกรธ
๖. เพราะได้กรุณาต่อคนที่ถึงอับจน
๗. เพราะขอโทษบรรดาที่ได้ผิด
๘. เพราะอดกลั่นต่อผู้อื่น
๙. เพราะไม่ฟังคำคนพูดเพศนินทา
๑๐. เพราะไม่หลงเชื่อข่าวร้าย

